

СТАНОВИЩЕ НА БСС ПО ЗАКОНА ЗА СЪСЛОВНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЛЕКАРИТЕ И СТОМАТОЛОЗИТЕ

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЮРИДИЧЕСКИ СЪОБРАЖЕНИЯ КЪМ ТОЧКА 1 И ТОЧКА 2 ОТ ИСКАНЕТО НА ДЕПУТАТИТЕ

Считаме, че изразеното в тези точки становище е неправилно и в противоречие на закона по следните съображения:

- Държавата със ЗСОЛС създава БЛС и ССБ, тъй като счита, че е невъзможно и нецелесъобразно упражняването на тази дейност да се извършва от повече такива сдружения. Аргумент в подкрепа на този извод могат да бъдат разпоредбите на член 1, член 4 и член 5 от посочения закон. В този смисъл и в точно съответствие с принципа, залегнал в член 18, ал.5 от Конституцията на РБ, не може да се поддържа, че е налице монополизиране на дейността на тези съюзи в разрез с основните принципи, залегнали в действащата Конституция. Както вече е имал случай да се произнесе КС на РБ в решение №10/6.10.94 г. по конституционно дело №4 от 1994 г., държавата със закон може да ограничи дейността на някои сдружения по съображения на целесъобразност. По аргумент от противното, държавата може да уреди устройството, организацията и дейността на съсловните организации на лекарите и стоматолозите, както и условията за упражняване на лекарската и стоматологичната професия. Точно това е направено със ЗСОЛС.
- Здравеопазването като специфична сфера на дейност, свързана с особено висока отговорност пред обществото, прави обществено оправдано възлагането от закона на определени държавни функции на БЛС и ССБ. Именно поради това законът постулира задължителност на членството с оглед упражняване на ефективен контрол върху спазването на професионалните правила, обезпечаващ високо качество на здравеопазването като най-висше обществено благо. В конкретния случай правото на свободно сдружаване, регламентирано от член 44, ал.1 на Конституцията, е ограничено със закон с оглед постигане на гореупоменатите цели. Това ограничаване не противоречи на Конституцията, тъй като в редица случаи държавата не само има право, но е и длъжна да създава определени ограничения във връзка с правото на сдружаване - и оттам и с принципа на доброволността, - за да изпълнява вменени ѝ от Конституцията задължения. Такива са например задълженията, посочени в член 15 до 17 от Конституцията - например семейството, майчинството и децата са под закрилата на държавата. Нещо повече: в член 52, ал.3 от Конституцията изрично и императивно е предвидено задължението на държавата да закриля здравето на гражданите.
- Не е налице ограничение или лишаване от правото на труд, чието реално упражняване е конституционно скрепено в член 48, ал.1 от Конституцията. Според член 3, ал.1 от ЗСОЛС всички лекари и стоматолози, които упражняват професията си, членуват в БЛС, съответно в ССБ. Следователно, упражняването на професията (респективно правото на труд) е условие за членство, а не обратното. Този принцип е установен в член 3, ал.2 от ЗСОЛС. Този, който не упражнява професията си, членува доброволно в съюза. Ето защо принципът на доброволното членство според закона не е изключен. Той обаче е съзнателно ограничен с оглед постигане на целите, изложени по-горе.

София, 30.10.1998 г.

Председател на БСС:

(Д-р Ж. Михайлов)

